

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Чернігівська політехніка»
ННІ природокористування та гуманітарних наук
Кафедра філософії і суспільних наук

РОБОЧА ПРОГРАМА

Навчальна (аналітична) практика (ОК33)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

(підпис)

Шаkun Н. В.

(прізвище та ініціали)

«01» вересня 2025 р.

Розробник (-и): Киселиця Світлана Володимирівна, к. філос. н., доцент
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Робочу програму навчальної дисципліни обговорено на засіданні кафедри філософії і суспільних наук
(назва кафедри)

Протокол № 8 від «01» вересня 2025 р.

Узгоджено з гарантом освітньої програми:

(підпис)

Шаkun Н.В.

(прізвище та ініціали)

1. Загальна інформація про дисципліну

Тип дисципліни	Обов'язкова
Мова викладання	українська
Рік навчання та семестр	2 рік навчання, 4 семестр ОПП «Аналітика суспільно-політичних процесів»
Викладач (-і)	<i>Киселиця Світлана Володимирівна</i> , к. філос. н., доцент кафедри філософії і суспільних наук
Профайл викладача (-ів)	https://dfss.stu.cn.ua/kafedra/komanda/komanda-kyselyczya/
Контакти викладача	м. Чернігів, вул. Шевченка, 95, корп. 1, к. 222. ksvm37@stu.cn.ua ksvm37@gmail.com

2 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Навчальна практика є необхідним компонентом підготовки високо кваліфікованих фахівців-аналітиків і відноситься до обов'язкових компонент (ОК35) освітньо-професійної програми «Аналітика суспільно-політичних процесів» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 033 Філософія галузі знань 03 Гуманітарні науки.

Методичні рекомендації щодо навчальної практики кваліфікації бакалавр філософії створено на основі Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Національного університету «Чернігівська політехніка» <https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-osvitproces/polozhennya-pro-provedennya-praktyky-zvo.pdf>

Програма аналітичної практики бакалаврів спеціальності 033 «Філософія» розроблена відповідно до Закону України «Про вищу освіту» № 1556-VII, від 01.07.2014 р. (поточна редакція від 16.09.2022 р., стаття 51), Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 93 від 08.04.1993 р. (поточна редакція від 20.12.1994 р.), Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Національного університету «Чернігівська політехніка» № 26, від 31.08.2020 р. та Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Національного університету «Чернігівська політехніка» № 26, від 31.08.2020 р. (із змінами, внесеними згідно із рішенням Вченої ради та наказом ректора № 220/ВС від 30.06.2022; від 24.04.2023, протокол №5, та наказом ректора № 57/ВС від 24.04.2023).

В процесі проходження навчальної (аналітичної) практики здобувачі вищої освіти (ЗВО) знайомляться з роботою Департаменту інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Чернігівської обласної державної адміністрації та беруть активну участь у заходах, організованих ЧОДА. Протягом практики здобувачі вищої освіти повинні зібрати необхідний матеріал для звітування перед викладачами та студентами. Практика завершується презентацією і захистом набутих результатів на диференційному заліку.

Передумовою успішного виконання завдань навчальної (аналітичної) практики є базові знання з дисциплін освітньо-професійної програми першого та другого років навчання, а також успішне засвоєння та проходження «Навчальної (ознайомчої) практики».

Форми проведення практики: участь ЗВО у роботі кафедри філософії і суспільних наук, Центру соціологічних досліджень й аудиту НУ «Чернігівська політехніка», заходах, що пропонуються Чернігівською ОДА, підготовка денних коротких звітів про заходи й розміщення їх на сторінці кафедри та соціальних мережах.

Обсяг практики

Вид діяльності	Загальна кількість годин
Самостійна робота	90
Всього кредитів – вказати кількість кредитів	3 (90 годин)

3 МЕТА І ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Навчальна практика здобувачів вищої освіти спеціальності 033 «Філософія» проводиться відповідно до навчального плану та освітньо-професійної програми програми «Аналітика суспільно-політичних процесів» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Національного університету «Чернігівська політехніка».

Основними цілями проведення навчальної (аналітичної) практики є оволодіння здобувачами вищої освіти (ЗВО) сучасними методами, навичками, необхідними для майбутньої професійної діяльності. Виходячи з отриманих базових знань ставимо за мету формування у них професійних навичок для прийняття самостійних рішень під час роботи в конкретних суспільно-політичних умовах, виховання потреби систематично поповнювати свої знання, удосконалювати навички аналітичного мислення й вміння творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

Відповідно до ОПП «Аналітика суспільно-політичних процесів» проведення практики за спеціальністю «Філософія» містить наступні вимоги до знань і вмінь здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня: засвоєння методики організації теоретико-аналітичної роботи під керівництвом викладачів кафедри філософії і суспільних наук Національного університету «Чернігівська політехніка» та робота над світоглядно-практичною проблематикою під керівництвом фахівців приймаючої спеціалізованої установи. Також навчально-аналітична діяльність ЗВО здійснюється в межах самостійної роботи через участь у роботі наукового гуртка «Аналітичний простір».

Метою навчальної (аналітичної) практики є набуття студентами знань та вмінь, що дозволяють добувати, обробляти, розповсюджувати інформацію серед широкої аудиторії. Тут надзвичайно важливою складовою професійної підготовки є оволодіння ЗВО сучасними методами пізнання, формування навичок самостійного прийняття рішень, виховання потреби систематично поповнювати свої знання, підвищувати комунікативну культуру, вміти аналізувати події суспільно-політичного характеру, творчо застосовувати ці навички в практичній діяльності фахівців спеціальності 033 Філософія галузі знань 03 Гуманітарні науки.

Завданнями аналітичної практики є:

1. Послідовне виконання завдань, які доводяться до ЗВО базовою організацією – Департаментом інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Чернігівської обласної державної адміністрації;

2. Опис подій на практиці, аналіз їх суспільно-політичного резонансу та публікація на сторінці кафедри філософії і суспільних наук НУ «Чернігівська політехніка», соціальних мережах.

3. Підготовка звіту з практики.

4. Захист результатів практики на диференційному заліку.

Здобувачі вищої освіти, після виконання програми ознайомчої практики, повинні набути або розширити загальні (ЗК) та спеціальні (фахові) (СК) компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК3. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.

СК5. Здатність аналізувати сучасні філософські проблеми та вчення.

СК7. Здатність аналізувати міркування та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки.

СК9. Здатність застосовувати в професійній діяльності філософські методи і підходи.

СК16. Здатність використовувати соціогуманітарні технології для аналізу і прогнозування суспільнополітичних процесів на місцевому, регіональному та глобальному рівні.

Результати навчання

Здобувач має досягти або вдосконалити програмні результати навчання (ПРН) передбачені освітньою програмою:

ПРН11. Вміти аналізувати міркування та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки.

ПРН12. Вміти викладати власні міркування послідовно, логічно, систематично та аргументовано.

ПРН16. Вміти застосовувати загальногуманітарні та філософські знання в різних сферах життєдіяльності.

ПРН18. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН22. Мати навички розробляти аналітичні документи, рекомендації та стратегії діяльності для суб'єктів суспільно-політичних процесів: політиків, об'єднаних територіальних громад, неурядових громадських організацій тощо.

У результаті вивчення навчальної дисципліни ЗВО повинен **знати**:

- основні методи філософського аналізу;
- принципи аргументації та критичного мислення;
- етичні та соціальні аспекти публічного аналізу інформації;
- актуальні проблеми соціально-політичного життя об'єднаних територіальних громад та основні методи їх розв'язання;

- інноваційні технології у професійній діяльності аналітика/аналітикині.

ЗВО повинен вміти:

- застосовувати аналітичний підхід у власних філософських дослідженнях;
- добирати необхідну інформацію соціально-політичного характеру із різних джерел та критично осмислювати її зміст;
- використовувати інноваційні методи наукового пізнання у дослідженні та розв'язанні актуальних проблем громадянського життя;
- критично аналізувати, оцінювати та застосовувати філософські знання в контексті професійної діяльності;
- володіти навичками коректного розповсюдження інформації та ведення публічної дискусії.

Тематика та основні етапи практики

I Організаційний

Послідовне виконання завдань, які доводяться до ЗВО базовою організацією – Департаментом інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Чернігівської обласної державної адміністрації.

1. Проведення загальних організаційних зборів практикантів.
2. Ознайомлення з переліком та специфікою баз практики.
3. Оформлення документації щодо місця проходження практики.
4. Ознайомлення з необхідною документацією проходження навчальної практики.

II Сутнісний (проектний)

Опис подій на практиці, аналіз їх суспільно-політичного резонансу та публікація на сторінці кафедри філософії і суспільних наук НУ «Чернігівська політехніка», соціальних мережах.

1. Ознайомлення з установою проходження практики і вивчення документації.
2. Складення календарного плану проходження практики.
3. Виконання завдань виробничої практики.
4. Розроблення проєкту відповідно до специфіки та особливостей діяльності бази практики.

III Завершальний

Підготовка звіту з практики. Захист результатів практики на диференційному заліку.

1. Обговорення результатів проходження практики.
2. Підготовка звіту і завершення щоденника за результатами проходження практики.
3. Презентація розробленого проєкту.
4. Захист звіту за результатами проходження практики.

4 МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАКТИКИ

Основними навчально-методичними документами щодо проведення всіх видів практик для здобувачів вищої освіти спеціальності 033 Філософія є наскрізна програма практики, що визначає види і послідовність дій; складові фахової підготовки, які забезпечуються всіма видами практик; регламентацію діяльності здобувачів вищої освіти і викладачів у цей період навчального процесу.

Відповідно до наскрізної програми, робоча програма практики з кожного окремого виду практики певного напрямку, спеціальності повинна включати:

- перелік баз практики;
- термін проходження практики;
- завдання і зміст конкретного виду практики, план (порядок) її проходження;

- індивідуальні завдання та завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти ;
- перелік документів, що регламентують направлення здобувачів вищої освіти на практику;
- перелік документів, які готує здобувач вищої освіти під час практики і подає на кафедру після закінчення, їхні зразки;
- обов'язки здобувачів вищої освіти на практиці;
- обов'язки керівників практик від кафедр і баз практики;
- правила техніки безпеки;
- критерії оцінювання;
- рекомендована література.

Практика здобувачів вищої освіти передбачає безперервність та послідовність її проведення при одержанні потрібного обсягу практичних навичок і умінь відповідно до ступенів вищої освіти «бакалавр».

5 ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

Загальну організацію практики та контроль за її проведенням в Університеті здійснює відділ з питань працевлаштування, практики та зв'язків з громадськістю й відповідні випускові кафедри. Безпосередньо організацію практики в Національному університеті «Чернігівська політехніка» здійснює відповідальний співробітник відділу з питань працевлаштування, практики та зв'язків з громадськістю та керівник практики від кафедри.

Основними обов'язками керівників практик від кафедри є:

- розробка й вдосконалення програми певних видів практики, а також інших навчально-методичних та звітних документів (враховуючи специфіку конкретної спеціальності);
- організація проходження практики й проведення організаційних заходів перед направленням здобувачів вищої освіти на практику, зокрема: 1) інструктаж про порядок проходження практики та з техніки безпеки (інструктаж також проводиться при прибутті на місце проходження практики), 2) надання здобувачам вищої освіти-практикантам необхідних документів (направлень, програм, тощо), перелік яких встановлюється у наскрізній програмі про проведення практики здобувачів вищої освіти, із урахуванням специфіки підготовки з певного напрямку, 3) ознайомлення здобувачів вищої освіти із системою звітності з практики, прийнятою на кафедрі, а саме: подання письмового звіту, виконання кваліфікаційної роботи, прикладу оформлення виконаного індивідуального завдання тощо; 4) проведення із здобувачами вищої освіти попереднього обговорення змісту й результатів практики, потреб уточнення програми тощо;
- здійснення контролю за проходженням практики здобувачами вищої освіти на базі практики;
- координація роботи керівників практики, закріплених за групами здобувачів вищої освіти, які у тісному контакті з керівниками практики від бази практики забезпечують високу якість її проходження згідно з програмою, контролюють умови праці та побуту здобувачів вищої освіти під час проходження практики;
- подання завідувачу кафедри та працівнику відділу з питань працевлаштування, практики та зв'язків з громадськістю Університету письмового звіту про проведення практики із зауваженнями й пропозиціями щодо поліпшення практики здобувачів вищої освіти.

Здобувачі вищої освіти Національного університету «Чернігівська політехніка» при проходженні практики зобов'язані:

- до початку практики одержати від керівника практики кафедри інструктаж про порядок проходження практики та з техніки безпеки й консультації щодо оформлення усіх необхідних документів;
- своєчасно прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики та вказівками її керівників;

- вивчити й суворо дотримуватися правил охорони праці та техніки безпеки та виробничої санітарії;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- своєчасно подати необхідні звітні документи та захистити результати практики.

Типова форма направлення представлена в додатку №2. (восьмий абзац пункту 4.5 зі змінами, внесеними згідно із рішенням Вченої ради від 24.04.2023, протокол №5, та наказу ректора від 24.04.2023 №57/ВС).

Здобувач вищої освіти, який офіційно працевлаштований на підприємстві, в установі чи організації на посаді, що відповідає спеціальності, за якою здобувається вища освіта, має право на зарахування практики на підставі відповідної заяви здобувача вищої освіти з візою керівника практики від кафедри, до якої додається довідка з місця роботи за фахом. У даному випадку угода на проведення практики між Національним університетом «Чернігівська політехніка» та підприємством, або установою чи організацією не укладається, направлення на практику здобувачеві вищої освіти не видається. Проте за здобувачем вищої освіти залишається обов'язок підготовки звітної документації та захисту письмового звіту перед комісією, що створюється на кафедрі відповідно до Розділу 6 вищезазначеного Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Національного університету «Чернігівська політехніка»

<https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-osvitproces/polozhennya-pro-provedennya-praktyky-zvo.pdf> (пункт 4.6 додано до Положення відповідно із рішенням Вченої ради від 31.08.2021, протокол №7, та наказу ректора від 31.08.2021 №135).

6 БАЗИ ПРАКТИКИ

Практика здобувачів вищої освіти Університету проводиться на базах, які відповідають меті, завданням, змісту практики, а також вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики підготовки фахівців. Базами практики можуть бути підприємства, організації та установи будь-якої форми власності в Україні та за кордоном, навчальні, виробничі й 6 наукові підрозділи Університету, які мають належні умови для проведення практики.

При наявності в Університеті державних, регіональних замовлень на підготовку спеціалістів перелік баз практики надають Університету органи, які формували замовлення на фахівців. У разі, коли підготовка фахівців здійснюється на замовлення фізичних осіб, бази для проходження практики можуть забезпечувати ці особи (з врахуванням всіх вимог наскрізного положення та програм з окремих видів практики) або Університет, що визначається умовами договору (контракту) на підготовку фахівців.

Здобувачі вищої освіти можуть пропонувати кафедрі місце проходження практики. Кафедра дає згоду про проходження практики на таких базах лише за умови, що вони відповідають встановленим вимогам для проходження таких видів практик.

Залежно від виду практики бази можуть використовуватися здобувачами вищої освіти як колективно, так і індивідуально. Із базами практики (підприємствами, організаціями, установами будь-яких форм власності) Університет завчасно укладає угоди на її проведення за встановленою формою. Тривалість дії договорів погоджується договірними сторонами. Вона може визначатися на період конкретного виду практики або терміном до п'яти років, у тому числі з автоматичною пролонгацією.

Здобувачі вищої освіти ОПП «Аналітика суспільно-політичних процесів» проходять практику на базі Департаменту інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Чернігівської обласної державної адміністрації. Протягом практики здобувачі вищої освіти повинні виконувати розпорядження приймаючої організації та зібрати необхідний матеріал для написання звіту з практики.

7 ПІДСУМКИ ПРАКТИКИ. ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ

Після закінчення строку проходження практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання плану та індивідуального завдання практики. Загальна форма звітності здобувача

вищої освіти про результати проходження практики – це подання письмового звіту. Звіти про результати проходження практики оформлюються в письмовому вигляді, підлягають оцінці та підписуються безпосередньо керівником від бази практики (підписи скріплюються печатками організації, окрім випадків, коли у суб'єкта господарювання печатки немає). Після цього здобувачі вищої освіти розміщують електронний варіант сканованих копій вищезазначених звітних документів у системі дистанційного навчання Moodle і керівники практики від кафедри проводять їх рецензування.

У звіті мають бути відомості про виконання здобувачем вищої освіти усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, розділи з охорони праці та техніки безпеки, висновки та пропозиції, список використаних джерел. Оформлюється звіт за вимогами, встановленими робочою програмою практики. Типова форма звіту представлена в додатку.

Здобувачі вищої освіти звітують про проходження практики перед комісією, призначеною завідуючим кафедрою, до складу якої входять керівники практики від кафедри. Комісія приймає звіт у здобувачів вищої освіти в останні дні проходження практики на базах практики або в університеті протягом перших трьох днів після закінчення практики.

Оцінювання результатів практики здійснюється за національною шкалою та шкалою ECTS.

Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Підсумкова оцінка визначається, виходячи з кількості набраних балів.
Вимоги до РГР, КР, КП тощо	Звіт ЗВО про виконання завдань практики відповідно до Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Національного університету «Чернігівська політехніка» https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-osvitproces/polozhennya-pro-provedennya-praktyky-zvo.pdf
Практичні завдання	Завдання, які ЗВО отримали в направленні на початку практики від кафедри філософії і суспільних наук ННІ природокористування та гуманітарних наук НУ «Чернігівська політехніка». Загальна максимальна кількість балів за виконані завдання – 100 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	До підсумкового контролю (звітної конференції) допускаються ЗВО, які виконали всі обов'язкові види робіт та мають підсумкову оцінку від 45 балів і більше. Підсумковий контроль (виступ на звітній науково-практичній конференції) оцінюється максимально в 15 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

1	Виконання групових та індивідуальних завдання	40
2	Наявність фото-відеоматеріалів заходів, передбачених програмою практики	10
3	Наявність звіту здобувача відповідно до програмових вимог	10
4	Наявність позитивного відгуку з бази практики	10
5	Оформлення звітної документації	15
6	Виступ на звітній науково-практичній конференції	15
Разом		100

Шкала оцінювання результатів навчання

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (диференційований залік)	
		для екзамену (диференційованого заліку), курсового проєкту (роботи), атестації практики,	для заліку
90-100	A (відмінно)	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	добре	
75-81	C (добре)		
66-74	D (задовільно)	задовільно	
60-65	E (достатньо)		
0-59	FX (незадовільно)	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

Результати захисту практики вносяться керівником практики в особистому електронному кабінеті в автоматизованій системі управління Університету (АСУ «ВНЗ») до електронної відомості обліку успішності. У разі отримання незадовільної оцінки за захист практики, перескладання здійснюється за графіком, установленим дирекцією ННІ і допускається не більше двох разів. Перший раз науково-педагогічному працівнику, який приймав залік під час заліково-екзаменаційної сесії, при другому перескладанні – комісії, яка створюється розпорядженням директора.

Для документального оформлення результатів ліквідації академічної заборгованості здобувачів вищої освіти в АСУ «ВНЗ» працівниками дирекції ННІ формується ліквідаційна електронна відомість, яку НПП заповнює у визначений день ліквідації академічної заборгованості. Оцінка з практики враховується при нарахуванні стипендії за результатами літнього семестрового контролю.

Підсумки проведення кожної практики обговорюються на засіданнях кафедр щорічно.

8 МАТЕРІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАКТИКИ

Витрати на практику здобувачів вищої освіти Університету є складовою загальних витрат на підготовку здобувачів вищої освіти. Норми витрати часу на керівництво практикою визначається «Нормами часу на виконання основних видів навчальної, методичної, наукової і організаційної роботи науково-педагогічних працівників Національного університету «Чернігівська політехніка».

У Положенні про проведення практики здобувачів вищої освіти Національного університету «Чернігівська політехніка» <https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-osvitproces/polozhennya-pro-provedennya-praktyky-zvo.pdf> слова «щоденник», «щоденник практики» і «повідомлення» у всіх відмінках і числах виключені згідно із рішенням Вченої ради від 24.04.2023, протокол №5, та наказу ректора від 24.04.2023 №57/ВС).

9 ФОРМИ ЗВІТУВАННЯ

Основними формами звітування про результати навчальної (аналітичної) практики є

презентація отриманого матеріалу, опитувальних листів на актуальні гуманітарні, філософські, соціальні, політичні, релігійні, антропологічні, етичні й таку інші теми.

ПРЕЗЕНТАЦІЯ

Презентація (у форматі Microsoft PowerPoint) – набір слайдів (екранних сторінок із текстовими, графічними, відео-, звуковими об'єктами та гіперпосиланням) для візуалізації певної теми обсягом 11-13 слайдів. Обов'язкові елементи: титульний слайд із зазначеною темою та ПІБ автора, план, портрети, діаграми, схеми, рисунки, надписи тощо, власний висновок, використані джерела інформації із зазначенням автора і назви праці перед посиланням на друкований чи електронний ресурс.

Комп'ютерна презентація дає можливість ознайомити широку аудиторію з темою дослідження автора. Інформація має подаватися в лаконічному та наочному вигляді. Для цього можна використовувати слайдові та потокові презентації. Слайдова презентація створюється із набору так званих екранних сторінок, що має містити текстові, графічні, відео-, звукові об'єкти та гіперпосилання і відтворюється користувачем за потребою візуалізувати підтвердження висловленого автором ствердження, нагадує фототеку. Потокова презентація – це набір кадрів, які відтворюються автоматично через певний проміжок часу і нагадує кінофільм. Для ЗВО бакалаврату досить навчитися робити слайдові презентації, щоб пізніше вміти впоратися з більш складними репрезентативними розробками.

Для розроблення презентацій використовується програма Microsoft PowerPoint, яка надає можливість створювати, редагувати і демонструвати як окремі слайди, так і цілісну роботу. Слайд – це основний елемент презентації, елементами якого є об'єкти, до яких відносять малюнок, напис, гіперпосилання. У презентації з дисципліни доцільно використовувати у вигляді малюнків портрети, рукописи тощо, написів – короткі повідомлення чи ідеї, гіперпосилання – найкращий з Вашої точки зору контент в Інтернеті щодо філософа, творчість якого досліджуєте.

Необхідні елементи презентації: титульний слайд із планом, до десятка слайдів з тематичною інформацією, висновковий слайд, список посилань на використані джерела з обов'язковим зазначенням автора та назву його роботи, слайд із подякою аудиторії й тим, хто був дотичний до підготовки презентації.

Навички, які Ви набуваєте у цьому процесі, дозволяють у майбутньому широко застосовувати їх у професійній діяльності. Тож, необхідно засвоїти деякі правила оприлюднення слайдової чи потокової презентації, розробляючи коротку візуалізовану доповідь, скажімо, для ЗВО Вашої групи на філософському матеріалі, який продемонструє їм наскільки добре Ви володієте темою, а Вам надасть досвід володіння цільовою аудиторією.

Ознайомитися детальніше з покроковими діями щодо оформлення презентаційного матеріалу можна за посиланням: Н. Кузнецова, О. Базиль. Створення презентацій. Програма Microsoft PowerPoint. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://elearning.sumdu.edu.ua/free_content/lectured:576311276295eddb849677b264529ccfad68ec6e/latest/103317/index.html

10 ПОЛІТИКА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

Організація та керівництво практикою

Здобувачі вищої освіти Національного університету «Чернігівська політехніка» при проходженні практики зобов'язані:

- до початку практики одержати від керівника практики кафедри інструктаж про порядок проходження практики та з техніки безпеки й консультації щодо оформлення усіх необхідних документів;
- своєчасно прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики та вказівками її керівників;
- вивчити й суворо дотримуватися правил охорони праці та техніки безпеки та виробничої санітарії;
- нести відповідальність за виконану роботу;

- своєчасно подати необхідні звітні документи та захистити результати практики.

Здобувач вищої освіти, який офіційно працевлаштований на підприємстві, в установі чи організації на посаді, що відповідає спеціальності, за якою здобувається вища освіта, має право на зарахування практики на підставі відповідної заяви здобувача вищої освіти з візою керівника практики від кафедри, до якої додається довідка з місця роботи за фактом.

Після закінчення строку проходження практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання плану та індивідуального завдання практики. Загальна форма звітності здобувача вищої освіти про результати проходження практики – це подання письмового звіту.

Політика академічної доброчесності

Політика дотримання академічної доброчесності ґрунтується на Кодексі академічної доброчесності НУ «Чернігівська політехніка» <https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-yakist/kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання завдань, завдань поточного та підсумкового контролю; посилення на джерела інформації в разі використання, тверджень, відомостей. Списування під час заліку заборонені. За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності як повторне проходження оцінювання результатів їх навчальної діяльності. На початку семестру здобувач повинен ознайомитися з Кодексом академічної доброчесності НУ «Чернігівська політехніка».

Політика дедлайнів

Здобувачі вищої освіти звітують про проходження практики перед керівником практики від кафедри. Керівник приймає звіт у здобувачів вищої освіти в останні дні проходження практики на базах практики або в університеті протягом перших трьох днів після закінчення практики.

Здобувачу вищої освіти, який не приступив до практики своєчасно з поважних причин призначається проходження практики в інший період (відповідно до індивідуального графіку та наказу ректора). У разі отримання незадовільної оцінки за проходження практики, ліквідація заборгованості здійснюється у порядку, що регламентується «Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Національного університету «Чернігівська політехніка»» <https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-osvitproces/plozhennya-pro-potochne-ta-pidsumkove-oczinuyannya-znan-zdobuvachiv-vo.pdf>.

Політика щодо оскарження результатів оцінювання

Згідно Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів НУ «Чернігівська політехніка» результати оцінювання практики можуть бути оскаржені здобувачами вищої освіти у порядку, що регламентується «Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Національного університету «Чернігівська політехніка».

Апеляція щодо процедури проведення та об'єктивності оцінювання подається особисто здобувачем вищої освіти через загальний відділ Університету на ім'я ректора Університету не пізніше наступного робочого дня після оголошення оцінки. Розгляд апеляційних заяв здійснюється апеляційною комісією в триденний термін від дати надходження апеляційної заяви. На засіданні апеляційної комісії може бути присутній науково-педагогічний працівник, який приймав екзамен (залік), голова (член) предметної комісії з визнання результатів навчання в неформальній та/або інформальній освіті або голова екзаменаційної комісії (у разі апеляції на результати оцінювання атестації). Він має право давати обґрунтовані пояснення здобувачу вищої освіти та членам апеляційної комісії щодо відповідності виставлених балів затвердженим критеріям оцінювання.

Правила перезарахування кредитів

Кредити, отримані в інших закладах вищої освіти за даною спеціальністю з освітніх компонент, спрямованих на отримання відповідних компетенцій можуть бути перезараховані викладачем у відповідності до Порядку визначення академічної різниці та визнання результатів попереднього навчання в НУ «Чернігівська політехніка» <https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-osvitproces/poryadok-vyznachennya-akademichnoi->

[riznychi-ta-vyznannya-rezultativ-poperednogo-navchannya.pdf](#) шляхом співставлення отриманих програмних результатів навчань та компетентностей.

Політика користування мобільними телефонами / планшетами / ноутбуками

Користуватися мобільними телефонами, планшетами, ноутбуками під час проведення навчальних занять здобувачам вищої освіти дозволяється лише за погодженням викладача.

Прохання до здобувачів протягом занять тримати мобільні телефони переведеними у беззвучний режим, оскільки дзвінки, переписки та спілкування у соціальних мережах відволікають від проведення занять як викладача, так й інших здобувачів. Ноутбуки, планшети та мобільні телефони не можуть використовуватися під час проведення поточного, проміжного та семестрового контролю (за виключенням проходження тестового контролю в системі Moodle).

Політика заохочень

До системи оцінювання можуть включатися також заохочувальні додаткові бали – до 10 балів, за окремі види самостійної роботи здобувачів (участь у наукових конференціях та наукових конкурсах, публікація тез доповіді чи наукової статті тощо).

Політика використання технологій штучного інтелекту

Політика використання інструментів штучного інтелекту (ChatGPT, GPT, DALL-E тощо) оголошується викладачем на початку курсу. Будь-яке використання штучного інтелекту не повинно порушувати політику університету щодо плагіату. Навчальні роботи мають бути оригінальними – результатом власної інтелектуальної творчої діяльності автора та відображати творчі рішення, прийняті автором під час створення твору. Учасники освітнього процесу, які використовують технології ШІ у своїй освітній та науковій діяльності, несуть відповідальність за точність, цілісність і оригінальність своїх наукових, навчальних робіт, за будь-який неточний, упереджений, образливий, неетичний контент, незалежно від того, чи створений він автором роботи, чи ШІ. Несанкціоноване використання інструментів штучного інтелекту є порушенням академічної доброчесності. Будь-яке використання штучного інтелекту не повинно порушувати політику університету щодо академічної доброчесності.

Комунікація з викладачем

Для оперативної комунікації з викладачем щодо змістовних та організаційних питань з курсу рекомендується використовувати чатом в системі MS Teams у робочий час. Використання інших засобів комунікації (корпоративна електронна пошта; соціальні мережі) допускається, але відповідь може бути надана з затримкою. Перед тим, як надсилати викладачу питання, рекомендується перевірити чи не міститься відповідь на питання в тексті робочої програми або серед матеріалів курсу (наприклад, у відповідній команді курсу в системі MS Teams); звернутися з питанням до одногрупників, які можуть знати необхідну інформацію.

11 РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Баннікова К.Б., Плющ В.А., Колєватов О.О. Використання штучного інтелекту в аналізі соціальних процесів для прогнозування міграційних тенденцій в Україні. *Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики*. 2025. Вип. 107. С. 55-70.
2. Гнатюк Я. Філософська і метафілософська логіка. *Вісник Львівського університету. Філософсько-політологічні студії*. 2024. Вип. 52. С. 77–90.
3. Гнатюк Я.С. Аналітика філософії. Київ : Кондор, 2020. 236 с.
4. Гнатюк Я.С. Логічна техніка аналітичної філософії : навчальний посібник. Київ : Кондор, 2024. 244 с.
5. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
6. Закон України «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
7. Киселиця С.В., Крук О.І. Соціогуманітарні виміри громадянської свідомості: від мешканців до громадян. *Вісник Львівського університету. Філософсько-політологічні студії*. Вип. 36. Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка; Видавничий дім «Гельветика», 2021. С. 43-50.
8. Киселиця С.В. Соціогуманітарні межі толерантності в контексті євроінтеграції. *Актуальні проблеми філософії та соціології*. № 47. 2024. С. 40-45.

9. Кодекс академічної доброчесності Національного університету «Чернігівська політехніка». Режим доступу: <https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-yakist/kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>
10. Колєватов, О., Мандрагеля, В., & Крук, О. (2025). Аналіз впливу ідеологічних трансформацій на соціокультурну динаміку українського суспільства. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Політичні науки та публічне управління*, 1 (77), С. 78-86.
11. Мандрагеля, В.А., Колєватов, О.О., & Крук, О.І. (2025). Аналіз впливу глобальних політичних доктрин на формування сучасної української ідентичності. *Український політико-правовий дискурс*, (9).
12. Освітньо-професійна програма «Аналітика суспільно-політичних процесів» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 033 «Філософія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки». Режим доступу: https://op.stu.cn.ua/files/op/033_ASPP_OPP_bakalavr_zmina_2024.PDF
13. Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Чернігівська політехніка». Режим доступу: <https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-osvitproces/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>
14. Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Національного університету «Чернігівська політехніка». Режим доступу: <https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-osvitproces/polozhennya-pro-potochne-ta-pidsumkove-ocinyuvannya-znan-zdobuvachiv-vo.pdf>
15. Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Національного університету «Чернігівська політехніка». Режим доступу: <https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-osvitproces/polozhennya-pro-provedennya-praktyky-zvo.pdf>
16. Шакун Н.В. Соціокультурні аспекти сучасних суспільних трансформацій. *Актуальні проблеми філософії та соціології*. 2023. № 44. С. 71–77.
17. Theoretical and Humanistic reorientation of Modern society / O. Melnyk, N. Shakun, O. Herasymenko, A. Nitchenko, O. Kolievatov. *WISDOM*. № 2 (2022). P. 59–67.
18. Mandragelia V.A. Education system and labor market: interdependence issues. Scientific notes of the pedagogical department. 2023. Issue 52. P. 155-161. URL: <https://doi.org/10.26565/2074-8167-2023-52-18>
19. Modern civil society in the era of informatization: postmodern worldview / O. Melnyk, N. Shakun, O. Herasymenko, A. Nitchenko, M. Olkhovyk, O. Kolievatov. *AD ALTA*. 2023. № 13/01/XXXII, Vol. 13, Issue Special issue. P. 41–47.

Інформаційні ресурси.

1. Система дистанційного навчання НУ «Чернігівська політехніка». URL: <https://eln.stu.cn.ua/course/view.php?id=8676>
2. Електронний архів НУ «Чернігівська політехніка» (IRChNUT) URL: http://library2.stu.cn.ua/resursi_biblioteki/elektronnij_arhiv_chntu/
3. Національна бібліотека України імені Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua
4. Офіційний сайт Інституту філософії імені Г.С. Сковороди НАН України. URL: <http://www.filosof.com.ua/publik.htm>
5. Навчальні матеріали онлайн / Філософія. URL: <https://pidruchniki.com/filosofiya/>
6. Український інститут національної пам'яті. URL: <https://uinp.gov.ua/>
7. Перелік основних тематичних ресурсів із філософських наук у комп'ютерній мережі INTERNET. URL: <http://www.philosophy.ua>
8. Додаткові філософські ресурси комп'ютерної мережі INTERNET. URL: <http://www.epistemelinks.com/link/PhiLink.html>
9. PSYLIB: Психологічна бібліотека «Самопізнання та саморозвиток». URL: <http://www.psylib.kiev.ua>
10. Філософська думка. Український науково-теоретичний часопис. URL: <http://journal.philosophy.ua>

